

El drap

(ALDC, II, 434. El drap)

L'enunciat es refereix al 'tros de tela, especialment el destinat a treure la pols'. El mot més general és *drap* (var. *drapo* 87, 94; *trapo* 94), del llat. tardà DRAPPUS (cf. fr. i oc. *drap*, it. *drappo*, cast. i port. *trapo*), a voltes amb determinant (*de la pols* 111; *per a traure el/la pols* 111, 152). El bal. s'ha inclinat per *pedaç* (o *pedaç d'espolsar* 71, 83, 84), del llat. PITACCIIUM, metàtesi de PITTACIUM, procedent del grec; compartit amb *espolsador*, com a altres punts peninsulars, der. de *espolsar* 'treure la pols', format sobre *pols* (< llat. PULVIS), més que der. directe de EXPULSARE. El ross. *pellot* és expansió del gascó *pellhot* 'petite robe', der. de *pelhe* 'roba; parrac' (< llat. PILLEA; PILLEUS 'barret frigi usat pels esclaus manumesos').

Mots locals: *parrac* 23, 38, 40, 44, potser preromà (DECat) però també podria ser onomatopèic (DCVB); *capçana* 69

i *capçal* 119, 123 han desviat el sentit de 'cosa del cap' a 'drap per eixugar les mans o atuells de cuina' a les àrees respectives; *pendatxo* 137 deu tenir a veure amb l'arag. des de 'cosa que penja'; *tovalla* 149, ampliació del sentit de 'tela per a eixugar'. Són deutors a altres llengües: *panyo* 107, 162, 190, del cast. *pañó* (< llat. PANNUS 'estripall'); *baieta* (var. *baeta*), del fr. ant. *baiette*, dim. de *bai* 'bru'; el ross. *xifon* 6, 9, 11, del fr. *chiffon* 'parrac'; l'alg. *tel* 85, adaptació de l'it. *telo*, i *estraxo* 85 (o *estraxo d'espolsar* 85), de l'it. *straccio*.

Drap i *pedaç* són els mots de l'estàndard; *baieta*, *parrac* i *espolsador* tenen caràcter específic.

